

Pracovná skupina pre hydinu a vajcia, 23. máj 2022

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 23. mája 2022

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre hydinu a vajcia

Podrobný popis aktivity:

Predseda Gian Luca Bagnara (IT).

Situácia na trhu vrátane krmív

Predsedajúci upozornil na nárast produkčných nákladov v celej EÚ, ktorý spôsobuje zníženie marží poľnohospodárov (najmä u vajec). Inflácia veľmi negatívne dolieha na spotrebiteľov, hoci rovnováha medzi dopytom a ponukou je v EÚ zatiaľ zachovaná. Veľkým problémom je nedostatok niektorých vstupov, najmä krmív, v súvislosti s vojnou na UA. Problémom je aj vývoz z UA.

IT reprezentant referoval o situácii na trhu s vajcami v IT. Na začiatku roka bol patrný pozitívny trend rastu výkupných cien vajec (o 23 %), ale rástli aj ceny krmív, energií a zemného plynu. Celkový nárast nákladov v odvetví produkcie vajec predstavuje 55 %, spotrebitelia navyše významne znížili spotrebu rýb, hydinového mäsa a vajec. V nasledujúcich mesiacoch sa situácia pravdepodobne nezlepší.

UK reprezentant tiež referoval o veľmi vysokej cene krmív a energií, preto klesá počet nosníc. Špecifické ťažkosti má aj ekologická produkcia kuracieho mäsa a vajec, výkupné ceny nepokrývajú vysoké náklady. Upozornil aj na problém poľnohospodárov v rastlinnej produkcii, ktorí majú ťažkosti s prístupom k hnojivám.

ES reprezentant informoval, že cena kuracieho mäsa od začiatku roka stúpila o 35 %. V ES rastie počet alternatívnych fariem, ale celková produkcia hydinového mäsa poklesla vlani o 4 %. Náklady na krmivá pre hydinu predstavujú nárast o 50 % oproti máju 2021, v marci výrazne vzrástla aj cena energií. Tú sa podarilo mierne znížiť vďaka prijatým opatreniam v ES, no odvetvie má negatívne marže. V odvetví vajec sú hlavným problémom vysoké produkčné náklady (o 50 % viac oproti 2021), ktoré nie sú rovnomerne rozložené v dodávateľskom reťazci. Aktuálne sa v ES chová 47 mil. nosníc, z toho 73 % v klietkach. Ceny vajec vzrástli o 28 %, ale marže producentov sa od apríla znížili o 70 % oproti priemeru za posledných 5 rokov.

FI reprezentantka referovala o podobnej situácii - o rastúcich nákladoch a zložitosti ich pokrytia výkupnými cenami. Chovatelia vo FI preto zvažujú nákup nových nosníc a pokračovanie v produkcii vajec. Situácia v odvetví hydinového mäsa je pozitívnejšia.

Sekretariát upozornil, že od Komisie aktuálne nie je možné očakávať žiadnu podporu, ale je možné získať štátnu podporu od členských štátov na pokrytie vysokých nákladov, najmä krmív.

FR reprezentant tiež referoval o vysokých produkčných nákladoch, najmä čo sa týka hnojív a energií. Ďalším problémom je dopad vtácej chrípky.

HU reprezentant uviedol len to, že HU aktuálne čelí podobným komplikáciám ako ostatné krajiny.

Aktualizované informácie o medzinárodnom obchode

UA: Na konci apríla zverejnila Komisia návrh na ročné pozastavenie dovozných ciel na tovar z UA, prezidia Copa a Cogeca schválili krátke stanovisko k návrhu. Parlament návrh podporil 19. 5. 2022. Sekretariát upozornil, že nebolo vypracované posúdenie dopadov, preto vyzval organizácie na poskytovanie informácií. Takisto upozornil, že v prípade hroziaceho narušenia EÚ trhu je nevyhnutné, aby Komisia reagovala urgentne, je nutné priebežne a podrobne situáciu sledovať (najmä v Pobaltí a PL). Ďalej referoval o súbore opatrení Komisie, ktoré majú UA pomôcť vyvážať jej poľnohospodárske produkty.

Mercosur: žiadny významný vývoj nenastal

India: v júni prebehne ďalšie kolo rokovaní (vajcia sú z rozsahu pôsobnosti dohody vyradené)

Diskusia:

ES reprezentant k bezcolným dovozom z UA uviedol, že je nevyhnutné, aby produkty vstupujúce do EÚ splňali štandardy bezpečnosti potravín. Súhlasil s podporou UA, ale odporučil zostať obozretným, s čím súhlasili aj reprezentanti FR a LV.

LV reprezentantka referovala o obavách zo situácie na UA, pretože LV susedí aj s Ruskom. Informovala o solidárnych akciách LV producentov pre UA, no doplnila, že treba podporiť aj producentov v LV. Preto zaslali list LV vláde a LV europoslancom s prosbou o podporu, pokiaľ Komisia hodlá otvoriť EÚ trh UA a Mercosuru bez toho, aby poskytla akúkoľvek podporu. Pokiaľ dovozy nebudú plniť EÚ štandardy, musia byť špecificky označené.

PL reprezentantka referovala o problémoch v PL ako suseda UA, zrušenie dovozných ciel povedie k zníženiu cien v PL, producenti majú preto obavy. Komisár Wojciechowski prisľúbil, že Komisia bude reagovať, pokiaľ by došlo k narušeniu trhu a tiež sľúbil, že pokiaľ bude na EÚ úrovni požadovaná zmena systému chovu nosníc (t.j. zákaz klieťkových chovov), bude zmena naviazaná na využitie EÚ fondov.

Smernica o priemyselných emisiách

Dňa 5. 4. 2022 Komisia zverejnila návrh revidovanej smernice o priemyselných emisiách, novinkou je rozšírenie oblasti pôsobnosti smernice – po novom budú do nej zahrnuté všetky poľnohospodárske podniky zaoberajúce sa chovom dobytká, ošípaných a hydiny s viac než 150 dobytčiami jednotkami, aktuálne by malo ísť o 150 dospelých kráv, 375 teliat, 10 000 nosníc, 500 prasiat alebo 300 prasníc. Pôvodná legislatíva sa týkala 20 000 podnikov, nová smernica sa bude vzťahovať na 185 000 podnikov. Komisia svoju iniciatívu na rozšírenie oblasti pôsobnosti smernice obhajuje tým, že zatiaľ čo ostatné výrobné sektory zlepšili svoju situáciu ohľadom emisií skleníkových plynov, živočíšna výroba nie. Komisia plánuje do procesu povoľovania výrazne zapojiť verejnosť, občania by mali mať tiež prístup k vydaným povoleniam kdekoľvek v EÚ.

K návrhu smernice je teraz možné zasielať Komisii spätnú väzbu, lehota je 23. 6. 2022. C-C prijímú

svoju pozíciu počas júnových prezidií.

Diskusia:

ES reprezentantka upozornila, že Komisia sa zameriava iba na veľkosť fariem a nezohľadňuje výhody intenzívneho poľnohospodárstva, ktoré využíva napr. moderné technológie. Upozornila aj na obmedzené znalosti neziskových organizácií a verejnosti, ktoré by mali mať väčšie právomoci pri povoľovaní výstavieb nových fariem.

IT reprezentant upozornil, že týmito iniciatívami sa Komisia usiluje o obmedzovanie živočíšnej produkcie EÚ, C-C by preto mali žiadať prístup založený na ekonomických a vedeckých faktoch. Odmietol aj tvrdenie, že odvetvie hydiny neurobilo žiadny pokrok.

FR reprezentant označil návrh smernice za dôkaz veľkého vplyvu neziskových organizácií na Komisiu, tiež podporil prístup na základe vedeckých poznatkov, nie ideológie.

Sanitárna situácia a vývoj očkovania

Sekretariát informoval, že tento rok bola Európa významne zasiahnutá vtácou chrípkou, preto boli už zahájené testy niektorých vakcín (napr. v NL, FR a HU). Téma bude predmetom rokovania Rady pre poľnohospodárstvo a rybolov.

Diskusia:

FR testuje účinnosť vakcín, pre FR sú dôležité najmä kačice kvôli produkcii foie gras. Takisto je dôležité, aby sa vírus nezavliekol medzi ľudí.

BE reprezentant informoval o zrušení ochranných opatrení u hydiny dňa 14. 5. 2022.

HU reprezentant uviedol, že situácia v HU je naďalej dramatická.

NL reprezentant referoval o 3 typoch testov vakcín, ktoré boli zahájené na univerzite vo Wageningene na laboratórnych zvieratách. V NL sa vtáčia chrípka tiež vyskytuje, ale situácia je pokojná.

ES reprezentantka kritizovala, že aktuálne nie sú k dispozícii štatistiky o výskytoch chrípky u jednotlivých druhov.

IT reprezentant upozornil na zásadný význam vakcinácie, aj v IT v Padove budú zahájené trialové testy vakcín. Za zásadné označil zachovanie vysokých štandardov na zaistenie biologickej bezpečnosti (aj po vakcinácii).

Obchodné normy

Sekretariát stručne informoval o prebiehajúcom procese revízie obchodných noriem. Komisia už zverejnila plán revízie, vyhlásila verejnú konzultáciu (bola prístupná do 31. 8. 2021). Aktuálne

Komisia pracuje na posúdení dopadov, legislatívny návrh sa očakáva v 3. štvrtroku 2022.

Sekretariát ďalej referoval o prehlásení zástupcu DG AGRI počas zasadnutia výboru dňa 10. 5. 2022 o pláne Komisie zmeniť pravidlá definujúce vajcia z voľného chovu s cieľom ukončiť problém so stratou statusu označenia vajec z chovov hydiny, ktorá bola uzavretá viac než 16 týždňov kvôli ochrane pred vtácou chrípkou. Komisia plánuje navrhnúť, aby sa po 16 týždňoch držania chovu v uzavretom priestore vajcia predávali ako podstielkové vajcia za cenu až o 50 % nižšiu ako cena vajec z voľného chovu. Oficiálne by Komisia mala predstaviť zmenu do konca roka 2022.

Odlesňovanie

Európska komisia zverejnila návrh nariadenia 17. 11. 2021 s cieľom maximálne prispieť k zastaveniu globálneho odlesňovania a znehodnocovania lesov. Zameriava sa v ňom na najrelevantnejšie komodity (hovädzie mäso, kakao, kávu, palmový olej, sóju a drevo). Produkty podľa nového návrhu budú môcť byť uvádzané na EÚ trh (alebo vyvážané z EÚ) iba pokiaľ: a) nespôsobili odlesnenie alebo degradáciu lesov, b) boli vyrobené v súlade s legislatívou krajiny výroby, c) sú sprevádzané vyhlásením o náležitej starostlivosti.

V Parlamente je prípravou správy poverený výbor ENVI, výbory INTA a AGRI predložia svoje stanoviská, výbor AGRI bude hlasovať v júni. Spravodajkyňa Mazaly Aguilarová (ES, ECR) navrhuje na zoznam komodít miesto sóje zaradiť hydinové a bravčové mäso, aby sa obmedzila nekalá hospodárska súťaž, postihujúca EÚ poľnohospodárov z dôvodu dovozu mäsa, na produkciu ktorého sa na rozdiel od EÚ nevzťahujú prísne požiadavky. Reflexný dokument C-C bol schválený počas februárových prezidií.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.